Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (esimene koda)

24. aprill 2017 *

Avalik teenistus — Lepinguline abiteenistuja — Personalieeskirjade artikkel 24 — Abitaotlus — Personalieeskirjade artikkel 12a — Psühholoogiline ahistamine — Personalieeskirjade artikli 90 lõige 1 — Personalieeskirjades vastamiseks ette nähtud neljakuuline tähtaeg — Teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse otsus algatada haldusjuurdlus — Väidetava psühholoogilise ahistamise tegeliku toimumise kohta seisukoha võtmata jätmine teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse poolt personalieeskirjades vastamiseks ette nähtud tähtaja jooksul — Abitaotluse vaikimisi tehtud otsusega rahuldamata jätmise mõiste — Olematu akt — Vastuvõetamatus

Kohtuasjas T-570/16,

HF, elukoht Bousval (Belgia), esindaja: advokaat A. Tymen,

hageja,

versus

Euroopa Parlament, esindajad: E. Taneva ja M. Ecker,

kostja,

mille ese on ELTL artikli 270 alusel esitatud nõue ühelt poolt tühistada Parlamendi teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse 11. aprillil 2015 väidetavalt vaikimisi tehtud otsus, millega jäeti rahuldamata abitaotlus, mille hageja oli esitanud 11. detsembril 2014, ja teiselt poolt mõista hagejale väidetavalt tekitatud kahju eest välja hüvitis,

ÜLDKOHUS (esimene koda),

koosseisus: president I. Pelikánová, kohtunikud P. Nihoul ja J. Svenningsen (ettekandja),

kohtusekretär: E. Coulon,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

Vaidluse taust

1 Euroopa Parlamendi teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus (edaspidi „pädevusega asutus“) võttis hageja HFi järjestikuste lepingute alusel abiteenistujana teenistusse 6. jaanuarist kuni 14. veebruarini 2003, 15. veebruarist kuni 31. märtsini 2003, 1. aprillist kuni 30. juunini 2003 ja 1. juulist kuni 31. juulini 2003; abiteenistuja kategooria oli ette nähtud Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste (edaspidi „teenistustingimused“) 1. maile 2004 eelnevas redaktsioonis. Hageja määrati teabe ja avalike suhete peadirektoraadi (nüüd kommunikatsiooni peadirektoraat) meediadirektoraadi audiovisuaalosakonda, millest nüüd on saanud audiovisuaalüksus (edaspidi „audiovisuaalüksus“). Ta töötas seal B-kategooria V palgaastme 3. järgu assistendina.

2 Seejärel töötas ta audiovisuaalüksuse tootmiskorraldusega seotud ülemäärase töökoormuse katmiseks tootmiskorraldajana 1. augustist 2003 kuni 31. märtsini 2005 äriühingus, mille asukoht on Prantsusmaal ning mis osutab parlamendile teenuseid.

3 Pädevusega asutus võttis hageja uuesti teenistusse, seekord audiovisuaalüksuses lepingulise töötajana 1. aprillist 2005 kuni 31. jaanuarini 2006 ning seejärel samas üksuses ajutise teenistujana 1. veebruarist 2006 kuni 31. jaanuarini 2012.

4 Ta töötas lepingulise abiteenistujana audiovisuaalüksuses järjestikuste tähtajaliste lepingute alusel 1. veebruarist 2012 kuni 31. maini 2015.

5 Hageja jäi alates 26. septembrist 2014 haiguspuhkusele ning ei ole sellest ajast alates parlamendis tööle naasnud.

6 Parlamendi peasekretärile (edaspidi „peasekretär“) adresseeritud 11. detsembri 2014. aasta kirjas, millest ta saatis koopia töökohal ahistamise ja selle ärahoidmisega tegeleva nõuandekomitee (edaspidi „nõuandekomitee“) esimehele, parlamendi presidendile ning personali peadirektoraadi peadirektorile, esitas hageja Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) artikli 90 lõike 1 alusel abitaotluse personalieeskirjade artikli 24 tähenduses (edaspidi „abitaotlus“); nimetatud artiklid on lepinguliste töötajate suhtes kohaldatavad vastavalt teenistustingimuste artiklitele 92 ja 117. Hageja väitis oma taotluse põhistamiseks, et audiovisuaalüksuse juhataja ahistas teda psühholoogiliselt; ahistamine väljendus tema väitel juhataja käitumises ning suulises ja kirjalikus eneseväljenduses eeskätt üksuse koosolekutel. Ta palus võtta kiireloomulised meetmed tema kaitseks eeldatava ahistaja eest ning et pädevusega asutus algataks haldusjuurdluse asjaolude tegeliku toimumise tuvastamiseks.

7 Personali peadirektoraadi ressursside direktoraadi personaliüksuse (edaspidi „personaliüksus“) juhataja, kes on ühtlasi nõuandekomitee esimees, kinnitas 13. jaanuari 2015. aasta kirjas, et hageja abitaotlus oli kätte saadud ning teavitas hagejat sellest, et taotlus oli edastatud personali peadirektoraadi peadirektorile; kirjas selgitati, et viimati nimetatud isik teeb pädevusega asutusena abitaotluse kohta otsuse nelja kuu jooksul ning et kui selle tähtaja möödumisel otsust ei ole tehtud, võib lugeda, et abitaotlus on jäetud vaikimisi rahuldamata ning selle vaikimisi tehtud otsuse peale võib esitada kaebuse personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel.

8 Hageja õigusnõustaja teavitas 23. jaanuari 2015. aasta kirjas personali peadirektoraadi peadirektorit eeskätt asjaolust, et audiovisuaalüksuse juhatajat oli teavitatud abitaotluse esitamisest ning pädevusega asutusele esitatud palvest algatada haldusjuurdlus. See teave oli väidetavalt kantud ühe audiovisuaalüksuse koosoleku protokolli, mis tingis teatavate andmete avalikustamise mitte ainult hageja kolleegidele, vaid ka teatavatele institutsioonivälistele isikutele. Sellel koosolekul olevat üksuse juhataja lisaks teatanud, et hageja ei naase audiovisuaalüksusesse ning et seetõttu tuleb ümber struktureerida audiovisuaalüksuse „Newsdesk Hotline“ nimeline osa.

9 Parlamendi peasekretariaadi personali peadirektoraadi personaliarenduse direktoraadi (edaspidi „personaliarenduse direktoraat“) lepinguliste töötajate ja parlamendiliikmete registreeritud assistentide töölevõtmise üksuse (edaspidi „lepinguliste töötajate töölevõtmise üksus“) üks teenistuja edastas 26. jaanuari 2015. aasta elektronkirjaga hagejale „teate, milles kinnitatakse [tema] teise talitusse üleviimist alates 21. [jaanuarist] 2015“. Selles teates, mis kannab samuti kuupäeva 26. jaanuar 2015, on märgitud, et hageja viiakse tagasiulatuvalt alates 21. jaanuarist 2015 üle kommunikatsiooni peadirektoraadi kodanikega suhtlemise direktoraadi Euroopa Liidu külastusprogrammi üksusesse (EUVP) (edaspidi „külastusprogrammi üksus“) ning et kui see üleviimine välja arvata, ei muudeta tema teenistuslepingus midagi (edaspidi „üleviimise otsus“).

10 Personali peadirektoraadi peadirektor vastas 4. veebruari 2015. aasta kirjaga hageja õigusnõustaja 23. jaanuari 2015. aasta kirjale, märkides, et hageja huvides oli võetud audiovisuaalüksuse juhatajast eemaldamise meede, mis seisnes hageja üleviimises külastusprogrammi üksusesse. Seoses andmetega, mis audiovisuaalüksuse juhataja oli avalikustanud selle üksuse koosolekul, oli kirjas märgitud, et neid andmeid „tuleb lugeda [hageja] huvides võetud eemaldamismeetme kontekstis esitatuks, mitte üksuse teiste töötajate hirmutamiseks mõelduna [ja] kindlasti ei tohi neid käsitada [hageja] ahistamise uue ilminguna“. Lisaks teavitas personali peadirektoraadi peadirektor hagejat, et pärast tema toimiku põhjalikku läbivaatamist otsustati tema esitatud haldusjuurdluse algatamise taotluse alusel edastada see toimik nõuandekomiteele, mille esimees hoiab teda kogu asja hilisema arenguga kursis. Personali peadirektoraadi peadirektor oli seisukohal, et sel moel toimides oli ta teinud otsuse abitaotluse kohta ning et see tõi tema pädevusvaldkonnas kaasa hageja „toimiku sulgemise“ (edaspidi „4. veebruari 2015. aasta otsus“).

11 Hageja õigusnõustaja palus personali peadirektoraadi peadirektoril 12. veebruari 2015. aasta kirjas ühelt poolt selgitada, millise ulatusega on meede, millest ta oma 4. veebruari 2015. aasta otsuses räägib, ning eeskätt öelda, kas hageja eemaldamismeede kujutab endast ajutist meedet. Teiselt poolt tuletas õigusnõustaja peadirektorile meelde, et töökohal ahistamise ja selle ärahoidmisega tegeleva nõuandekomitee sise-eeskirjade (edaspidi „ahistamisalased sise-eeskirjad“) ja eeskätt nende artiklite 14 ja 15 kohaselt ei ole nõuandekomitee pädev abitaotluse kohta otsust tegema, vaid üksnes edastama konfidentsiaalse aruande peasekretärile, kelle ülesanne on igal juhul võtta meetmed sise-eeskirjade artikli 16 alusel. Hageja oli seetõttu seisukohal, et mitte nõuandekomitee, vaid personali peadirektoraadi peadirektor kui pädevusega asutus oli endiselt tema abitaotluse kohta otsuse tegemiseks pädev isik.

12 Personali peadirektoraadi peadirektor kordas 4. märtsi 2015. aasta kirjas oma seisukohta, et otsusega edastada abitaotlus nõuandekomiteele oli ta „oma pädevusvaldkonnas selle toimiku sulgenud“ ning et ehkki parlamendi juhatus oli andnud talle pädevusega asutuse pädevuse personalieeskirjade artikli 24 alusel esitatud abitaotluste kohta otsuste tegemiseks, ei tohi ta sellegipoolest eirata ahistamisalaseid sise-eeskirju, mis panevad peasekretärile ülesande võtta meetmed võimaliku kestva ahistamise vastu. Ta märkis lisaks, et hageja audiovisuaalüksusest külastusprogrammi üksusesse eemaldamise meede oli võetud nii huvitatud isiku palvel, mis oli esitatud abitaotluses, kui ka „talituse huvides, et vastata [külastusprogrammi üksuse] üha suurematele vajadustele“, ning et see üleviimine jääb jõusse kuni tema lepingu lõppemiseni.

13 Nõuandekomitee kutsus 9. märtsi 2015. aasta elektronkirjaga hageja ärakuulamisele 25. märtsil 2015.

14 Hageja esitas personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel 24. aprilli 2015. aasta kirjaga kaebuse esiteks oma üleviimise otsuse peale, kuivõrd tema arvates viis pädevusega asutus ta selle otsusega külastusprogrammi üksusesse üle mitte ajutiselt, vaid alaliselt; teiseks 4. veebruari 2015. aasta otsuse peale, millega personali peadirektoraadi peadirektor tegi tema väitel abitaotluse kohta otsuse, asudes seisukohale, et juhtum oli „tema pädevusvaldkonnas“ lahendatud, ning kolmandaks väidetavalt 11. aprillil 2015 tehtud otsuse peale, millega pädevusega asutus jättis tema abitaotluse vaikimisi rahuldamata.

15 Peasekretär otsustas pädevusega asutusena 20. augusti 2015. aasta kirjas rahuldada osaliselt kaebuse, mille hageja oli esitanud sama aasta 24. aprillil. Seoses hageja üleviimisega külastusprogrammi üksusesse tuletas peasekretär meelde, et see üleviimine on tingimata ajutine ning jääb jõusse kogu alles poolelioleva haldusjuurdluse vältel; ta lükkas tagasi suure osa argumentidest, mis hageja oli esitanud eemaldamismeetme põhjendatuse ja tingimuste vaidlustamiseks (edaspidi „20. augusti 2015. aasta otsus“).

16 Seevastu otsustas peasekretär 20. augusti 2015. aasta otsuses muuta 4. veebruari 2015. aasta otsust osas, milles personali peadirektoraadi peadirektor kinnitas vääralt, et pädevusega asutus oli abitaotlusega seonduva menetluse lõpetanud. Ta täpsustas sellega seoses, et kõnealuse abitaotluse kohta teeb personali peadirektoraadi peadirektor hiljem lõpliku otsuse ning et seega ei ole vastupidi hageja väidetele tehtud mingit otsust, millega abitaotlus oleks jäetud vaikimisi rahuldamata; sellest tulenevalt oli tema kaebus selles osas vastuvõetamatu.

Pärast hagiavalduse esitamist ilmnenud asjaolud

17 Personali peadirektoraadi peadirektor teavitas hagejat 8. detsembri 2015. aasta kirjas oma kavatsusest lugeda tema abitaotlus põhjendamatuks pärast eeskätt audiovisuaalüksuse juhataja ning selle üksuse 14 muu ametniku ja teenistuja ärakuulamist nõuandekomitee poolt.

18 Sisuliselt oli peadirektor seisukohal, et ehkki asjaolud, millele tugineti, olid aset leidnud korduvalt, ei tundunud audiovisuaalüksuse juhataja väljendusviis kõnes ja hageja esitatud kirjavahetuses talle sobimatu antud faktilises kontekstis ning audiovisuaalüksuse töötingimustega arvestades. Ta täpsustas, et „mööndes, et mõnikord oli öeldu avameelne ja otsene, tuleb siiski täheldada, et ei mindud kaugemale üksuse juhataja ja tema alluvate tööalase vestluse mõistlikest piiridest“. Ta leidis eeskätt, et asjaomaseid seisukohti oli väljendatud üksuse koosolekutel, mille käigus käsitleti korralduslikke tõrkeid, nii et neid on võimalik käsitada esitatuna igapäevase juhtimise raames, et lahendada probleeme, mis näisid suurele osale üksuse töötajatest ilmselged. Seoses elektronkirjadega, mis audiovisuaalüksuse juhataja oli hagejale saatnud, oli personali peadirektoraadi peadirektor seisukohal, et „need olid loomulikult mõeldud kas üksuse toimimise parandamiseks või antud juhiste meeldetuletamiseks“, nii et „selles kontekstis hinnatuna ei saa nende sisu pidada sobimatuks“.

19 Personali peadirektoraadi peadirektor palus Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 41 lõike 2 punkti a alusel hagejal esitada oma märkused seoses tema kavatsusega lugeda abitaotlus põhjendamatuks; märkuste esitamiseks pakkus ta välja kas vestluse või nende kirjaliku esitamise vastavalt hageja äranägemisele. Hagejale määrati oma eelistuse personali peadirektoraadi peadirektorile teatamiseks 20. detsembril 2015 lõppev tähtaeg.

20 Hageja õigusnõustaja teavitas 17. detsembri 2015. aasta kirjas personali peadirektoraadi peadirektorit sellest, et ta esitab oma märkused kirjalikult. Tuginedes selles osas 23. septembri 2015. aasta kohtuotsusele Cerafogli *vs*. EKP (T-114/13 P, EU:T:2015:678), taotles ta sellegipoolest, et talle edastataks nõuandekomitee juurdluse aruanne; ta kordas seda taotlust 5. veebruari 2016. aasta kirjas.

21 Personali peadirektoraadi peadirektor määras 9. veebruari 2016. aasta kirjas hagejale 1. aprillil 2016 lõppeva tähtaja oma märkuste esitamiseks tema kavatsuse kohta jätta abitaotlus rahuldamata. Ta teatas lisaks hagejale seoses juurdluse aruande edastamise taotlusega, et nõuandekomitee oli talle saatnud vaid arvamuse, mille kohaselt hageja puhul ei olnud tegemist psühholoogilise ahistamisega. Seevastu ei olnud nõuandekomitee talle saatnud ahistamisalaste sise-eeskirjade artiklis 14 ette nähtud aruannet, sest see koostatakse ainult juhul, kui nõuandekomitee leiab, et tegemist on psühholoogilise ahistamisega.

22 Personali peadirektoraadi peadirektor jättis pädevusega asutusena 3. juuni 2016. aasta otsusega abitaotluse rahuldamata (edaspidi „3. juuni 2016. aasta otsus“). Ta märkis selles otsuses eeskätt, et hagejat oli täielikult ja üksikasjalikult teavitatud põhjustest, miks ta kavatses 8. detsembril 2015 abitaotluse rahuldamata jätta. Ta tuletas siiski meelde, et abitaotluse läbivaatamine on tema ainupädevuses ning et selles osas ei ole nõuandekomiteel mingisugust otsustamispädevust. Tema arvates ei olnud hagejal aga mingisugust subjektiivset õigust sellele, et talle edastatakse nõuandekomisjoni juurdluse aruanne, arvamus või ülevaade.

23 Seoses menetluseeskirjade eiramistega, millele hageja viitas, asus personali peadirektoraadi peadirektor eeskätt seisukohale, et edastades koopia abitaotlusest nõuandekomiteele ei esitanud hageja formaalselt nõuandekomiteele kaebust ahistamisalaste sise-eeskirjade tähenduses.

24 Seletades, et ta ise pöördus nõuandekomitee poole 2. veebruaril 2015, leidis personali peadirektoraadi peadirektor, et abitaotluse läbivaatamise ja juurdluse viibimine ning eeskätt asjaolu, et ärakuulamiste korraldamiseks kulus 6 kuud ja 11 päeva, oli seletatav sellega, et isikutel, keda nõuandekomitee soovis ära kuulata, ei olnud selleks aega, et parlamendi töötajad jagunesid kolme töökoha vahel ning et juhtum oli keeruline, mistõttu oli vaja ära kuulata suur hulk isikuid.

25 Sisulisest küljest jäi personali peadirektoraadi peadirektor arutluskäigu juurde, mida ta oli seletanud 8. detsembri 2015. aasta kirjas, ning otsustas seetõttu, et hageja kirjeldatud olukord ei ole hõlmatud mõistega „psühholoogiline ahistamine“ personalieeskirjade artikli 12a tähenduses.

Menetlus

26 Euroopa Liidu Avaliku Teenistuse Kohtu kantseleisse 17. novembril 2015 esitatud hagiavalduses palus hageja algatada käesoleva kohtuasja, mis registreeriti esialgu numbri F-142/15 all.

27 Avaliku Teenistuse Kohtusse 29. jaanuaril 2016 esitatud dokumendis esitas parlament selle kohtu kodukorra artikli 83 alusel vastuvõetamatuse vastuväite, mille kohta hageja esitas oma seisukohad 22. veebruaril 2016.

28 Kantselei teavitas 28. aprilli 2016. aasta kirjas pooli Avaliku Teenistuse Kohtu otsusest, mille aluseks oli selle kohtu kodukorra artikli 83 lõike 3 esimene lõik ning millega parlamendi esitatud vastuvõetamatuse vastuväide liideti põhikohtuasjaga.

29 Parlament esitas Avaliku Teenistuse Kohtu kantseleisse 6. juunil 2016 kostja vastuse, millele ta lisas eeskätt käesoleva kohtuotsuse punktides 17–25 viidatud kirjavahetuse; hageja esitas 18. juulil 2016 repliigi.

30 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta määruse (EL, Euratom) 2016/1192 Euroopa Liidu ja tema teenistujate vaheliste vaidluste esimeses kohtuastmes lahendamise pädevuse Üldkohtule üleandmise kohta (ELT 2016, L 200, lk 137) artikli 3 kohaselt anti käesolev kohtuasi üle Üldkohtule staadiumis, milles see oli 31. augustil 2016, ning seda tuli edaspidi menetleda vastavalt Üldkohtu kodukorrale. Käesolev kohtuasi registreeriti nii numbri T-570/16 all ja määrati esimesele kojale.

31 Pärast seda, kui pooled olid vastavalt Avaliku Teenistuse Kohtu poolt selle kohtu kodukorra artikli 55 alusel antud loale esitanud teist korda oma seisukohad, lõpetati menetluse suuline osa vastavalt Üldkohtu kodukorrale.

32 Üldkohus palus kantselei saadetud 29. novembri 2016. aasta kirjas oma kodukorra artikli 90 lõike 1 alusel hagejal talle teatavaks teha, kas ta oli esitanud personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel kaebuse 3. juuni 2016. aasta otsuse peale, ning kui ta oli seda teinud, siis esitada talle koopia sellest kaebusest.

33 Üldkohtu kantseleisse 13. detsembril 2016 saabunud kirjas kinnitas hageja, et ta oli esitanud sellise kaebuse 6. septembril 2016, ning esitas sellest koopia.

34 Üldkohus palus kantselei saadetud 19. jaanuari 2017. aasta kirjas oma kodukorra artikli 90 lõike 1 alusel parlamendil talle teatavaks teha, mida ta oli otsustanud 6. septembri 2016. aasta kaebuse kohta, ning juhul, kui ta oli teinud selle kaebuse kohta sõnaselge otsuse, esitada talle sellest otsusest koopia.

35 Parlament kinnitas 1. veebruaril 2017 Üldkohtule, et ta oli teinud sõnaselge otsuse 6. septembri 2016. aasta kaebuse kohta. Ta esitas nii koopia 4. jaanuari 2017. aasta otsusest, millega peasekretär kui pädevusega asutus jättis selle kaebuse rahuldamata.

36 Kuivõrd pooled ei olnud taotlenud kohtuistungi korraldamist suuliste seisukohtade ärakuulamiseks Üldkohtu kodukorra artikli 106 lõike 1 alusel, siis otsustas Üldkohus, kes leidis, et tal on kohtuasja toimikus olevate dokumentide põhjal piisavalt teavet, lahendada kohtuasja ilma menetluse suulise osata.

Poolte nõuded

37 Hageja palub Üldkohtul:

— tühistada 11. aprillil 2015 tema väitel vaikimisi tehtud otsus, millega pädevusega asutus jättis rahuldamata tema abitaotluse;

— tühistada 20. augusti 2015. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata 24. aprilli 2015. aasta kaebus;

— mõista parlamendilt talle tekitatud kahju eest välja hüvitis, milleks tuleb *ex aequo et bono* määrata summa 50 000 eurot, ja

— mõista kohtukulud välja parlamendilt.

38 Parlament palub Üldkohtul:

— jätta hagi ilmselgelt vastuvõetamatuna läbi vaatamata;

— teise võimalusena jätta hagi põhjendamatuna rahuldamata, ja

— mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

Tühistamisnõuded

39 Oma vastuvõetamatuse vastuväites tugines parlament eeskätt sellele, et 4. veebruari 2015. aasta otsuse näol oli tegemist isikut kahjustava meetmega, millega pädevusega asutus lahendas abitaotluse. See otsus, mis tehti personalieeskirjade artikli 90 lõike 1 kolmandas lauses ette nähtud neljakuulise tähtaja vältel, takistas tema väitel hiljem selle sama taotluse rahuldamata jätmise otsuse vaikimisi tegemist konkreetsel juhul abitaotluse esitamisest 11. detsembril 2014 kulgema hakkava personalieeskirjades vastamiseks ette nähtud neljakuulise tähtaja lõppemisel. Seega olevat otsus, mille õiguspärasuse hageja vaidlustab, olematu.

40 Kostja vastuses märkis parlament seejärel, et 4. veebruari 2015. aasta otsus kujutas endast tegelikult pädevusega asutuse esimest sõnaselget otsust abitaotluse kohta seoses võetud eemaldamismeetme ning haldusjuurdluse algatamisega. Ta rõhutas sellegipoolest, et peasekretär olevat selle otsuse osaliselt edasi lükanud 20. augusti 2015. aasta otsusega. Nimelt olevat peasekretär asunud tema väitel seisukohale, et personali peadirektoraadi peadirektor pidi veel personalieeskirjade artikli 24 kohaselt tegema otsuse selle kohta, kas hagejat oli psühholoogiliselt ahistatud, nagu ta seda väitis, ning et sellest tulenevalt peab ta haldusjuurdluse lõpus tingimata tegema uue otsuse, mille ta lõpuks ka 3. juunil 2016 tegi.

41 Hageja vaidlustas oma 22. veebruari 2016. aasta seisukohtades parlamendi arutluskäigu, väites, et personalieeskirjade artikli 90 lõike 1 kohaselt tulenes vaikimisi tehtud otsus personalieeskirjade artikli 90 lõike 1 kolmandast lausest, sest parlament ei olnud 11. aprilli 2015. aasta seisuga andnud talle sõnaselget vastust seoses abitaotluses viidatud psühholoogilise ahistamise tegeliku toimumisega.

42 Ta rõhutas ühelt poolt, et parlament piirdus selles küsimuses 4. veebruari 2015. aasta otsuses märkusega, et ta oli pöördunud nõuandekomitee poole, kinnitades, et selle kuupäeva seisuga ei olnud pädevusega asutus võtnud hageja taotluse alusel seisukohta seoses küsimusega, kas väidetavad asjaolud olid aset leidnud ning kas nende puhul on tegemist psühholoogilise ahistamisega personalieeskirjade artikli 12a tähenduses. Teiselt poolt ja eelkõige oli peasekretär oma 20. augusti 2015. aasta otsuses 24. aprilli 2015. aasta kaebuse üle otsustades tühistanud 4. veebruari 2015. aasta otsuse osas, milles pädevusega asutus seal väitis, et oli abitaotluse menetlemise lõpetanud ainuüksi seeläbi, et pöördus nõuandekomitee poole.

43 Nii leidis hageja oma 22. veebruari 2016. aasta seisukohtades, et kui kinnitatakse parlamendi seisukohta, tähendab see seda, et nõuandekomitee poole pöördumisest piisaks selleks, et pädevusega asutus vabaneks tal lasuvast kohustusest vastata personalieeskirjades ette nähtud neljakuulise tähtaja jooksul kõigile teenistujate poolt talle esitatud taotlustele, sealhulgas personalieeskirjade artikli 24 alusel esitatud abitaotlusele.

44 Repliigis väitis hageja eeskätt, et „[käesoleva] hagiavalduse esitamise ajal olid tema tühistamisnõuded vastuvõetavad“ ning et „nende ese langes ära alles pärast hagiavalduse esitamist toimunud 11. aprilli 2015. aasta otsuse 3. juuni 2016. aasta otsusega asendamise tõttu“.

45 Sissejuhatuseks tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on isikut kahjustava meetme olemasolu personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 ja artikli 91 lõike 1 tähenduses vältimatult vajalik selleks, et oleks vastuvõetav hagi, mille on esitanud ametnik institutsiooni vastu, kelle alluvuses ta töötab (kohtuotsused, 13.7.1993, Moat *vs.* komisjon, T-20/92, EU:T:1993:63, punkt 39, ja 6.7.2004, Huygens *vs.* komisjon, T-281/01, EU:T:2004:207, punkt 125; vt ka kohtumäärus, 16.7.2015, FG *vs.* komisjon, F-20/15, EU:F:2015:93, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika).

46 Sellega seoses tuleb täheldada, et kui pädevusega asutusele või vastavalt olukorrale teatava institutsiooni ametisse nimetavale asutusele esitatakse personalieeskirjade artikli 90 lõike 1 alusel abitaotlus personalieeskirjade artikli 24 tähenduses, peab ta abistamiskohustuse alusel ning olukorras, kus ta seisab silmitsi talituse korra ja rahu seisukohast sobimatu juhtumiga, sekkuma kogu vajaliku õhinaga ning vastama juhtumi asjaoludest tulenevalt vajaliku kärmuse ning hoolsusega, et tuvastada asjaolud ning võtta juhtumist ülevaadet omades sellest tulenevalt vajalikud meetmed. Selleks piisab, kui ametnik või teenistuja, kes taotleb oma institutsioonilt kaitset, esitab esialgsed tõendid selle rünnaku tegeliku toimumise kohta, mille objektiks ta väidab end olevat. Kui niisugused tõendid on olemas, peab asjaomane institutsioon võtma sobivad meetmed, eelkõige lastes läbi viia haldusjuurdluse selleks, et tuvastada koostöös kaebuse esitajaga kaebuse aluseks olevad asjaolud (26. jaanuari 1989. aasta kohtuotsused, Koutchoumoff *vs.* komisjon, 224/87, EU:C:1989:38, punktid 15 ja 16; 25.10.2007, Lo Giudice *vs.* komisjon, T-154/05, EU:T:2007:322, punkt 136, ja 6.10.2015, CH *vs.* parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, punkt 87).

47 Kui väidetakse, et on toimunud ahistamine, toob abistamiskohustus administratsioonile eelkõige kaasa kohustuse analüüsida põhjalikult, kärmelt ning täiesti konfidentsiaalselt abitaotlust, milles ahistamisele viidatakse, ning teavitada selle esitajat taotluse kohta tehtavast otsusest (kohtuotsused, 27.11.2008, Klug *vs.* EMEA, F-35/07, EU:F:2008:150, punkt 74, ja 6.10.2015, CH *vs.* parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, punkt 88).

48 Seoses meetmetega, mis tuleb võtta olukorras, mis sarnaselt käesoleva juhtumiga kuulub personalieeskirjade artikli 24 kohaldamisalasse, on administratsioonil personalieeskirjade artikli 24 kohaldamise meetmete ja vahendite valikul ulatuslik kaalutlusõigus, mille kasutamist kontrollib Euroopa Liidu kohus (vt kohtuotsused, 15.9.1998, Haas jt vs. komisjon, T-3/96, EU:T:1998:202, punkt 54, 25.10.2007, Lo Giudice *vs.* komisjon, T-154/05, EU:T:2007:322, punkt 137, ja 6.10.2015, CH *vs.* parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, punkt 89).

49 Käesolevas kohtuasjas on selge, et pärast abitaotluse esitamist vastas pädevusega asutus personalieeskirjade artikli 90 lõike 1 kolmandas lauses vastamiseks ette nähtud neljakuulise tähtaja jooksul hagejale, teavitades teda oma abistamiskohustusest tulenevalt abitaotluse alusel võetud meetmetest. Need meetmed, mida on kirjeldatud 4. veebruari 2015. aasta otsuses ning mille võtmiseks pidi pädevusega asutus vältimatult leidma, et on esitatud esialgsed tõendid selliste asjaolude tegeliku toimumise kohta, mis võivad kuuluda personalieeskirjade artikli 12a kohaldamisalasse, seisnesid peamiselt hageja üleviimises eemaldamismeetmena ning haldusjuurdluse algatamises, mille läbiviimine usaldati nõuandekomiteele.

50 Seega tuleb kindlaks teha, kas vaatamata sellele, et pädevusega asutus tegi 4. veebruaril 2015 sõnaselge otsuse, võib asuda seisukohale, et kuivõrd pädevusega asutus ei võtnud abitaotluse esitamisest 11. detsembril 2014 kulgema hakanud neljakuulise tähtaja jooksul seisukohta nende asjaolude tegeliku toimumise osas, mis väidetavalt kujutasid endast psühholoogilist ahistamist personalieeskirjade artikli 12a tähenduses, on personalieeskirjade artikli 90 lõike 1 kolmanda lause alusel võimalik tuvastada, et vaikimisi on tehtud otsus – konkreetsel juhul 11. aprillil 2015 –, ning et see vaikimisi tehtud otsus tähendab seda, et pädevusega asutus keeldus tuvastamast viidatud asjaolude tegelikku toimumist ning määratlemast neid psühholoogilise ahistamisena personalieeskirjade artikli 12a tähenduses.

51 Selles osas on Üldkohus küll juba sedastanud, et üldiselt ei tähenda kiri, millega huvitatud isikut teavitatakse sellest, et tema taotlust vaadatakse parasjagu läbi, et asjaomane taotlus on rahuldatud, mistõttu vaatamata sellise teavitava kirja saatmisele tähendab ametniku või teenistuja esialgsele taotlusele lõpliku vastuse andmata jätmine personalieeskirjade artikli 90 lõikes 1 ette nähtud tähtaja vältel põhimõtteliselt seda, et vastavalt olukorrale kas pädevusega asutus või ametisse nimetav asutus on taotluse vaikimisi rahuldamata jätnud (kohtuotsus, 3.7.2012, Marcuccio *vs.* komisjon, T-594/10 P, EU:T:2012:336, punkt 21).

52 Kuid kui personalieeskirjade artikli 90 lõike 1 alusel on esitatud abitaotlus personalieeskirjade artikli 24 tähenduses, palub huvitatud isik oma administratsioonilt abi selleks, et ta võtaks meetmed olukorra parandamiseks.

53 Nende meetmete hulgas, mille võtmist pädevusega asutus või ametisse nimetav asutus võivad pidada vajalikeks, kui nad leiavad, et on esitatud esialgsed tõendid väidetud asjaolude tegeliku toimumise kohta, on eeskätt administratsiooni otsus algatada haldusjuurdlus, et tuvastada koostöös abitaotluse esitajaga, kas asjaolud on tegelikult aset leidnud.

54 Sellega seoses tuleb märkida, et kui pädevusega asutus või ametisse nimetav asutus ei vasta personalieeskirjade artikli 90 lõikes 1 ette nähtud neljakuulise tähtaja jooksul abitaotlusele personalieeskirjade artikli 24 tähenduses, võib asuda seisukohale, et see asutus on vaikimisi teinud otsuse abitaotlus rahuldamata jätta. Nimelt tuleb sellise hüpoteesi korral eeldada, et see asutus leidis, et abitaotluse põhistamiseks esitatud tõendid ei kujuta endast piisavaid esialgseid tõendeid selliste

väidetavate asjaolude tegeliku toimumise kohta, mis tingivad abistamiskohustuse ning mis käesolevas kohtuasjas seondusid personalieeskirjade artikli 12a väidetava rikkumisega. Sellise vaikimisi tehtud abitaotluse rahuldamata jätmise otsuse olemasolu tuvastamine on seega olemuslikult seotud selliste meetmete võtmata jätmisega administratsiooni poolt nagu need, mis ta on kohustatud võtma tulenevalt oma personalieeskirjade artiklis 24 ette nähtud abistamiskohustusest, sest sellise hüpoteesi korral on administratsioon asunud vaikimisi, kuid vältimatult seisukohale, et juhtum ei kuulu viimati nimetatud sätte kohaldamisalasse.

55 Sisuliselt leidis Üldkohus nii oma 25. oktoobri 2007. aasta otsuse Lo Giudice *vs.* komisjon (T-154/05, EU:T:2007:322) punktides 41 ja 42; tulenevalt selle kohtuotsuse punktidest 9–23 oli selles kohtuasjas kõne all olukord, kus ametisse nimetav asutus ei olnud võtnud abitaotluse alusel väidetava psühholoogilise ahistamise juhtumiga seoses ühtegi abistamismeedet personalieeskirjade artikli 90 lõikes 1 vastamiseks ette nähtud neljakuulise tähtaja jooksul. Selles kohtuasjas otsustas administratsioon alles pärast seda, kui huvitatud isik oli esitanud kaebuse, algatada haldusjuurdluse, mille tulemused sai administratsioon teada vaid mõni päev enne kaebuse kohta otsuse tegemist seitse kuud pärast selle esitamist.

56 See olukord on aga erinev käesolevas kohtuasjas kõne all olevast; käesoleval juhul leidis pädevusega asutus abitaotluse kohta otsust tehes, et olid esitatud piisavad esialgsed tõendid, millest tulenevalt osutus vajalikuks algatada haldusjuurdlus, et tuvastada, kas väidetavad asjaolud kujutasid tõepoolest endast psühholoogilist või seksuaalset ahistamist personalieeskirjade artikli 12a tähenduses.

57 Nimelt peab selline juurdlus olema sarnases olukorras lõpule viidud, selleks et administratsioonil oleks juurdluse aruande järelduste alusel võimalik võtta selle kohta lõplik seisukoht, mis võimaldab tal siis kas abitaotluse rahuldamata jätta või siis juhul, kui väidetud asjaolude tegelik toimumise tuvastatakse ja need kuuluvad personalieeskirjade artikli 12a kohaldamisalasse, algatada eeskätt distsiplinaarmenetlus selleks, et määrata vajaduse korral eeldatavale ahistajale distsiplinaarkaristus (vt selle kohta kohtuotsused, 11.7.1974, Guillot *vs.* komisjon, 53/72, EU:C:1974:80, punktid 3, 12 ja 21; 9.11.1989, Katsoufros *vs.* Euroopa Kohus, 55/88, EU:C:1989:409, punkt 16, ja 12.7.2011, komisjon *vs.* Q, T-80/09 P, EU:T:2011:347, punkt 84).

58 Sellegipoolest tähendaks see, kui leida käesoleva kohtuasjaga sarnasel juhul, et pädevusega asutus tegi 11. aprillil 2016 vaikimisi otsuse selles tähenduses, et see asutus tuvastas psühholoogilise ahistamise puudumise või keeldus seda tuvastamast, pädevusega asutusele kogu haldusjuurdluse vältel sellise esialgse seisukohta omistamist, mille kohaselt ei ole tegemist personalieeskirjade artikli 12a kohaldamisalasse kuuluva juhtumiga.

59 Kuid haldusjuurdluse eesmärk ongi just tuvastada kas psühholoogilise ahistamise personalieeskirjade artikli 12a tähenduses olemasolu või selle puudumine, nii et pädevusega asutus ei saa juurdluse tulemust ette arvata ning just nimelt ei tohiks enne haldusjuurdluse tulemuste kättesaamist võtta – isegi mitte vaikimisi – seisukohta selles osas, kas väidetav ahistamine on tegelikult aset leidnud. Teisisõnu on haldusjuurdluse algatamisele omane see, et administratsioon ei võta peamiselt abitaotluses esitatud asjaolude ühepoolse kirjelduse alusel enneaegu seisukohta, sest ta peab vastupidi seisukoha võtmisega ootama seni, kuni on lõpule viidud asjaomane juurdlus, mis tuleb läbi viia võistlevalt väidetava ahistaja osavõtul (vt selle kohta kohtuotsus, 23.9.2015, Cerafogli *vs.* EKP, T-114/13 P, EU:T:2015:678, punktid 35–41) kiiresti ning mõistliku tähtaja põhimõttest kinni pidades.

60 Sellega seoses tuleb veel täpsustada, et sellise hüpoteesi korral jääb administratsiooni suhtes kehtima haldusjuurdluse lõpule viimise kohustus, olenemata sellest, kas väidetav ahistamine on vahepeal lõppenud, ja isegi siis, kui abitaotluse esitaja või väidetav ahistaja on institutsioonist lahkunud (vt selle kohta kohtuotsus, 6.10.2015, CH *vs.* parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, punkt 122).

61 Haldusjuurdluse lõpule viimise tähtsus tuleneb ka sellest, et ühelt poolt võib see, kui pädevusega asutus tuvastab psühholoogilise ahistamise sellise haldusjuurdluse tulemusel, mis võib olla läbi viidud sellise pädevusega asutusest eraldiseisva instantsi abil nagu nõuandekomitee, juba ise omada ahistamise ohvriks langenud ametniku või teenistuja terapeutilises taastumisprotsessis kasulikku mõju (kohtuotsus, 8.2.2011, Skareby *vs*. komisjon, F-95/09, EU:F:2011:9, punkt 26) ning ohver võib seda lisaks kasutada liikmesriigi kohtusse pöördumiseks, kusjuures vastava menetluse raames on personalieeskirjade artikli 24 alusel pädevusega asutuse abistamiskohustus kehtiv ning ei lõpe asjaomase teenistuja teenistusaja lõpus. Teiselt poolt võib haldusjuurdluse lõpule viimine vastupidi võimaldada väidetava ohvri väited ümber lükata, võimaldades nii heastada ülekohtu, mida selline süüdistus võis juhul, kui see osutub alusetuks, põhjustada isikule, keda juurdluse raames käsitati eeldatava ahistajana (kohtuotsus, 6.10.2015, CH *vs*. parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, punktid 123 ja 124).

62 Kuivõrd erinevalt distsiplinaarvaldkonna regulatsioonist ei ole personalieeskirjades konkreetset sätet tähtaja kohta, mille jooksul administratsioon peab haldusjuurdluse läbi viima – eeskätt psühholoogilise ahistamise juhtumil –, siis ei võimalda asjaolu, et abitaotluse esitamisele järgneva neljakuulise tähtaja jooksul selle taotluse alusel algatatud haldusjuurdlus on pärast selle tähtaja möödumist endiselt pooleli, siiski omistada administratsioonile vaikimisi tehtud otsust, millega pädevusega asutus oleks välistanud abitaotluses väidetud asjaolude tegeliku toimumise või oleks asunud seisukohale, et need ei kujuta endast psühholoogilist ahistamist personalieeskirjade artikli 12a tähenduses.

63 Seega tuleb käesolevas kohtuasjas asuda seisukohale, et pädevusega asutus võttis abitaotluse alusel ning personalieeskirjade artikli 90 lõike 1 kolmandas lauses ette nähtud neljakuulise tähtaja jooksul meetmed personalieeskirjade artikli 24 alusel, millest hagejat teavitati 4. veebruari 2015. aasta otsusega, ning et pädevusega asutus rahuldas seega abitaotluse, ehkki tal säilis kohustus teavitada hagejat hiljem selle haldusjuurdluse tulemuste põhjal, mille ta otsustas algatada, sellest, kas abitaotluse põhistamiseks väidetud asjaolud tuvastati ning kui need tuvastati, siis kas käesoleval juhul olid need hõlmatud mõistega „psühholoogiline ahistamine“ personalieeskirjade artikli 12a tähenduses.

64 Kohtuasja asjaoludel ning nagu pädevusega asutus tuvastas 20. augusti 2015. aasta otsuses, kui ta jättis 24. aprilli 2015. aasta kaebuse selles osas vastuvõetamatuna läbi vaatamata, ei tehtud 11. aprillil 2015 sellegipoolest vaikimisi mingit otsust jätta abitaotlus rahuldamata, mida saaks tõlgendada kui pädevusega asutuse seisukohavõttu, millega ta keeldub määratlemast taotluses väidetud asjaolusid psühholoogilise ahistamisena personalieeskirjade artikli 12a tähenduses.

65 Seda järeldust kinnitab kohtumenetluse vältel 3. juunil 2016 tehtud otsus, millega pädevusega asutus võttis just nimelt selles küsimuses seisukoha, keeldudes määratlemast väidetud asjaolud psühholoogilise ahistamisena personalieeskirjade artikli 12a tähenduses eeskätt järelduste alusel, mille tegi selles osas nõuandekomitee, kellele ta oli usaldanud haldusjuurdluse läbiviimise.

66 Kõigi esitatud kaalutlustega arvestades tuleb tühistamisnõuded jätta vastuvõetamatuna läbi vaatamata osas, milles need on esitatud olematu otsuse peale.

Kahju hüvitamise nõuded

67 Hageja väidab oma kahju hüvitamise nõuete põhistamiseks, et abitaotluse vaikimisi rahuldamata jätmine, mis tähendas pädevusega asutuse keeldumist tunnistada, et taotluses väidetud asjaolud on hõlmatud mõistega „psühholoogiline ahistamine“ personalieeskirjade artikli 12 tähenduses, põhjustas talle mittevaralise kahju. See on tema väitel seotud asjaoluga, et pädevusega asutus ei tunnustanud nende süüdistuste põhjendatust, mis ta esitas audiovisuaalüksuse juhataja vastu, ning sellega, et nõuandekomitee ei pidanud sellega seoses kinni ahistamisalaste sise-eeskirjade artiklist 11, mille kohaselt ta oleks pidanud hageja ära kuulama kümnepäevase tähtaja jooksul alates abitaotluse esitamisest ning kuulama isikud tunnistajatena ära ühekuulise tähtaja jooksul alates kõnealusele

nõuandekomiteele esitatud kaebuse esitaja kõnealusest ärakuulamisest. Pädevusega asutus, keda hageja arvates tuleb pidada vastutavaks nõuandekomitee selliste eksimuste eest, eiras seeläbi tema arvates põhiõiguste harta artiklit 41 ning ei toiminud käesolevas kohtuasjas mõistliku tähtaja jooksul.

68 Parlament palub jätta kahju hüvitamise nõuded vastuvõetamatuna läbi vaatamata ja igal juhul lugeda need põhjendamatuks.

69 Sellega seoses piisab, kui meenutada, et varalise või mittevaralise kahju hüvitamisele suunatud nõuded tuleb jätta rahuldamata, kui need on tihedalt seotud tühistamisnõuetega, mis ise jäeti kas vastuvõetamatuna läbi vaatamata või põhjendamatuna rahuldamata (kohtuotsused, 6.3.2001, Connolly *vs*. komisjon, C-274/99 P, EU:C:2001:127, punkt 129; 14.9.2006, komisjon *vs*. Fernández Gómez, C-417/05 P, EU:C:2006:582, punkt 51, ja 30.4.2014, López Cejudo *vs*. komisjon, F-28/13, EU:F:2014:55, punkt 105).

70 Käesolevas kohtuasjas on kahju hüvitamise nõuded aga tihedalt seotud tühistamisnõuetega, mis esitati pädevusega asutuse olematu otsuse peale.

71 Seoses etteheitega, mille kohaselt haldusjuurdlus viidi läbi ebamõistliku tähtaja jooksul, tuvastab Üldkohus igal juhul, et hageja tugines sellele etteheitele ja sellega seoses talle väidetavalt tekitatud mittevaralisele kahjule esimest korda kaebuses, mille ta 6. septembril 2016 esitas 3. juuni 2016. aasta otsuse peale ning mis jäeti pädevusega asutuse 4. jaanuari 2017. aasta otsusega rahuldamata. Seega saab neile tugineda sellise hagi põhistamiseks, mis on esitanud ELTL artikli 270 alusel viimati nimetatud otsuste peale.

72 Eelnevat arvestades tuleb kahju hüvitamise nõuded jätta vastuvõetamatuna läbi vaatamata ja seega tuleb hagi jätta tervikuna läbi vaatamata.

Kohtukulud

73 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kodukorra artikli 135 lõike 2 kohaselt võib Üldkohus siiski mõista kohtukulud osaliselt või tervikuna välja ka võitnud poolelt, kui see on õigustatud võitnud poole käitumise tõttu, sealhulgas käitumise tõttu enne kohtumenetlust, eriti juhul, kui ta on Üldkohtu hinnangul tekitanud teisele poolele kulusid põhjendamatult või pahatahtlikult.

74 Käesolevas kohtuasjas tuvastab Üldkohus, et hageja viis tema abitaotluse vaikimisi rahuldamata jätmise otsuse olemasoluga seoses osaliselt eksitusse nii personaliüksuse juhataja 13. jaanuari 2015. aasta elektronkirja sisu kui ka personali peadirektoraadi peadirektori ebatäpsed või suisa vastuolulised väited tema 4. veebruari 2015. aasta ja 4. märtsi 2015. aasta kirjades. Sellegipoolest oli peasekretär tuvastanud oma 20. augusti 2015. aasta otsuses kaebust lahendades, et pädevusega asutuse esitatud teave oli ekslik, kuivõrd peasekretär jättis 24. aprilli 2015. aasta kaebuse läbi vaatamata, kuivõrd see oli esitatud olematu vaikimisi tehtud otsuse peale.

75 Neil tingimustel tuleb otsustada, et parlament peab kandma ise oma kohtukulud ja temalt mõistetakse välja pool hageja kohtukuludest.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (esimene koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Jätta Euroopa Parlamendi kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja pool HFi kohtukuludest.

3. Jätta pool HFi kohtukuludest tema enda kanda.

Pelikánová Nihoul Svenningsen

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 24. aprillil 2017 Luxembourgis.

Allkirjad